

תפ (עכו) 59754-04-24 - רשות הטבע והגנים ירושלים - חטיבת פיקוח ואכיפה נ' רתיב בן אחמד שקיר

ת"פ (עכו) 59754-04-24 - רשות הטבע והגנים ירושלים - חטיבת פיקוח ואכיפה ע"י נ' רתיב בן אחמד שקיר ואח'שלו עכו

ת"פ (עכו) 59754-04-24

רשות הטבע והגנים ירושלים - חטיבת פיקוח ואכיפה ע"י
ב"כ עו"ד טארק חטיב

נגד

1. רתיב בן אחמד שקיר

2. אשרף שקיר ע"י

ב"כ עו"ד מרואן מויס

בית משפט השלום בעכו

[26.01.2026]

כבוד השופטת ענבל הוכמן-אמויאל

החלטה

לפניי בקשה לקבלת צו להמצאת מסמכים, בהתאם לס' 108 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: "החוק").

ההליך והבקשה

1. נגד הנאשמים הוגש כתב אישום בגין עבירה של סיכול ייעוד שטח כשמורת טבע, עבירה לפי סעיף 25(א) ו-57(א) לחוק הגנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, תשנ"ח - 1998 (להלן: "חוק גנים לאומיים"). על פי עובדות כתב האישום עולה כי החל מיום 8.4.23 ביצעו הנאשמים בצוותא ובאמצעות משאית שפיכת חומר והערמת אבנים בנפח של כ-100 מ"ק, תכולת חמש משאיות.

במעשיהם המתוארים לעיל, ביצעו הנאשמים בצוותא פעולות המהוות סיכול ייעוד שמורת טבע ויש בהן פגיעה בערכי טבע מוגנים.

2. ביום 19.1.25 הגיש ב"כ הנאשם בקשה לעיון בחומרי חקירה, לקבלת מלוא תיק העבודה של העד ארז ביטון. בדיון שהתקיים ביום 7.9.25 הודיע ב"כ המאשימה כי מלוא תיק העבודה נמסר לידי הסנגור. בנסיבות אלה, בקשה זו כבר אינה רלוואנטית.

עוד עלה בדיון שהתקיים בפניי ביום 7.9.25, כי לטענת הסנגור עומדת לו טענה של אכיפה בררנית. על מנת לבסס את טענתו, על המאשימה להעביר לו מספרי הליכים וכתבי אישום שהוגשו נגד אנשים שביצעו עבירה של סיכול ייעוד שמורת הטבע.

3. המאשימה התנגדה לבקשה, הגם שהסכימה למסור מספר מדויק אודות כמויות התיקים שבהם הוגשו כתבי אישום בעבירות דומות (עמ' 3, ש' 18).

4. הצדדים הגישו תמצית טענות בכתב.

תמצית טענות הסנגור

5. הסנגור מבקש מידע שבחזקת המאשימה אודות כל התיקים ב- 5 שנים האחרונות שבהם הוגשו כתבי אישום בעבירות זהות לכתב האישום דנן, (תוך השחרת שמות הנאשמים) בין היתר התבקשו גם מספרי הליכים בבית המשפט וההכרעות הדין. הסנגור מבסס את בקשתו לזכות העיון במסגרת ההליך הפלילי, תחת כנפיו של סעיף 108 לחוק. לצורך ביסוס טענתו, מסר הסנגור את מספרי הליכים שהוא הצליח לאתר במאגרים המשפטיים הפומביים. בנסיבות אלה, לטענתו הורם הנטל המוטל עליו לקבל המידע המבוקש, לצורך ביסוס טענתו לאכיפה בררנית.
6. הסנגור הפנה להליך במסגרת תיק ת"פ (ירושלים) 56114-10-22 מדינת ישראל נ' איאד בדר (5.01.25) - שם קיבל בית המשפט חלקית את בקשת הנאשם וקבע כי הוא זכאי לקבל נתונים בדבר מדיניות העמדה לדין לשם העלאת טענות לאכיפה בררנית במסגרת הגנה מן הצדק וכן את רשימת התיקים בהם הוגשו כתבי אישום, בשלוש השנים האחרונות, בעבירות נשוא כתב האישום שם.
- לאור האמור לעיל, סבור ב"כ הנאשם הוא זכאי לקבל נתונים אלו שכן, המידע המבוקש יכול לסייע לו בביסוס טענותיו לאכיפה בררנית.
- תמצית תגובת המאשימה
7. בתמצית, המאשימה מתנגדת להעברת החומר לעיון הסניגור בטענה כי מדובר בחומרים שהנם פנימיים, אינם רלוואנטיים להגנת הנאשם וכי הנאשם לא הרים את הנטל המוטל עליו ולו באופן ראשוני, כך שיתאפשר לו לקבל את המידע המבוקש.
- עוד נטען, כי מדובר במידע שעוסק בעניינם של צדדים שלישיים והמידע פוגע בפרטיותם שלא לצורך. דיון והכרעה
8. סעיף 108 לחוק מסמך את בית המשפט להוציא צו להמצאת מסמכים ומוציגים.
- "בית המשפט רשאי, לבקשת בעל דין או מיזמת בית המשפט, לצוות על עד שהוזמן או על כל אדם אחר להמציא לבית המשפט במועד שיקבע בהזמנה או בצו, אותם מסמכים הנמצאים ברשותו ושפורטו בהזמנה או בצו".
9. בבג"צ 4922/19 אפרים נה נ' מדינת ישראל - פרקליטות מחוז מרכז (פלילי) ((09.12.2019) להלן: בג"צ אפי נווה) נקבע כי המסגרת הנורמטיבית הנכונה לקבל מידע אודות מדיניות העמדה לדין של התביעה, הנה ס' 108 לחוק. עוד נקבע, כי על מנת שבית המשפט יפעיל את סמכותו לפי סעיף 108 ויורה למאשימה למסור נתונים על תיקים דומים מחמש השנים האחרונות, על הנאשם להניח "תשתית ראייתית ראשונית" לביסוס החשד לאכיפה בררנית. לא די בהעלאת הטענה בעלמא כדי לחייב את התביעה במסירת המידע. עם זאת, הרף הנדרש לקבלת המידע נמוך מהרף הנדרש להוכחת האכיפה הבררנית עצמה. כמו כן נקבע, כי ביהמ"ש יערוך איזון בין המידע המבוקש, זמינותו בידי הרשות וההכבדה שתיגרם לרשות במתן צו גורף מדי.
- מן הכלל אל הפרט-
10. בענייננו, אני סבורה כי הסנגור עמד חלקית בנטל הראשוני המוטל עליו. הסנגור עיין במאגרים המשפטיים ומצא רק תיקים בודדים בהם הוגשו כתבי אישום בעבירות דומות. בנסיבות אלה, בקשתו לקבלת נתונים אודות כמות כתבי האישום שהוגשו בעבירות זהות הנה סבירה לצורך העלאת וביסוס של טענה לאכיפה בררנית.
- מנגד, לא שוכנעתי מדוע עליו לקבל את כתבי האישום עצמם והכרעות הדין ולא שוכנעתי שיש במידע הנוסף הזה כדי לסייע לו בטענתו. מה עוד, שיש במידע כזה כדי להכביד יתר על המידה על הרשות וכן עולה חשש לפגיעה בפרטיותם של צדדים שלישיים.
- (ראו למשל במקרים דומים: בג"צ אפי נווה; תו"ב (מקומיים ב"ש) 58866-08-18 ועדה מקומית לתכנון ובנייה אבו בסמה נ' חמד אבו כף (7.4.2022); ת"פ (שלום נצרת) 699-08-20 מדינת ישראל נ' אמנון נחום (30.9.2021)).
- יוער, כי המאשימה לא התנגדה עקרונית להעברת המידע הכמותי, אלא שטענה כי יש להגיש את הבקשה במסגרת ס' 108 ולא לפי ס' 74, כפי שנעשה מלכתחילה (עמ' 4 ש' 13). ואכן בסיכומי הטענות שהוגשו ע"י הסנגור לאחר מכן, בקשתו נסמכה על ס' 108 לחוק.
- לאור האמור, אני מורה למאשימה להעביר לידי ההגנה מידע על כמות כתבי האישום שהוגשו בין השנים 2021-2025 בעבירות זהות לכתב האישום דנן.
- ניתנה היום, ח' שבט תשפ"ו, 26 ינואר 2026, בהעדר הצדדים.